

DECORATIE EN SCHILDERWERKEN (DUAAL)

1. POSITIONERING IN HET OPLEIDINGSAANBOD

Graad	3
Finaliteit	Arbeidsmarktfinaliteit
Onderwijsvorm	bso, buso OV4
Domein	STEM
VKS	OK3
Logische doorstroommogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsmarkt • 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde OK 3 • Graduaat

2. SAMENSTELLING/OMSCHRIJVING VAN HET STRUCTUURONDERDEEL

Samenstelling

Eindtermen basisvorming 3de graad arbeidsmarktfinaliteit

Doelen die leiden naar volgende beroepskwalificatie:

- Schilder-decorateur

Omschrijving

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de arbeidsmarktfinaliteit en realiseren de doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Schilder-decorateur.

De **schilder-decorateur** behandelt oppervlakken, zowel binnen als buiten, met daartoe geëigende producten, plaatst wandbekleding (behang, vlies, ...) en bedekt muren en vloeren met soepele bekledingen teneinde woningen en bouwwerken te beschermen en te verfraaien.

3. TOELATINGSVOORWAARDEN

Generieke toelatingsvoorwaarden zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft.

Specifieke toelatingsvoorwaarden:

- Voor duale structuuronderdelen voldoet de leerling aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde om voldaan te hebben aan de voltijdse leerplicht.
- Voor aanloopstructuuronderdelen voldoet de leerling aan al de volgende bijkomende toelatingsvoorwaarden:
  - voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht. In afwijking van de voormelde voorwaarde kan de klassenraad, op advies van het centrum voor leerlingenbegeleiding dat de leerling begeleidt, toelating geven vanaf het begin van het schooljaar waarin de leerling deeltijds leerplichtig wordt;
  - niet beschikken over een arbeidsdeelname;
  - een gunstige beslissing van de klassenraad hebben op basis van een screening als vermeld in artikel 357/47 van de Codex Secundair Onderwijs, van de leerling na inschrijving.

4. STUDIEBEKRACHTIGING

Met inachtnaam van het evaluatieresultaat leidt het structuuronderdeel Decoratie- en schilderwerken (dual) tot één van volgende vormen van studiebekrachtiging:

- een diploma van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 3 met inbegrip van de beroepskwalificatie Schilder-decorateur niveau 3;

- een bewijs van beroepskwalificatie Schilder-decorateur niveau 3;
- een bewijs van deelkwalificatie Plaatser soepele vloerbekleding van de beroepskwalificatie Schilder-decorateur niveau 3;
- een bewijs van deelkwalificatie Plaatser wandbekleding van de beroepskwalificatie Schilder-decorateur niveau 3;
- een bewijs van deelkwalificatie Schilder van de beroepskwalificatie Schilder-decorateur niveau 3;
- een bewijs van competenties.

Leerlingen die toelating hebben tot het structuuronderdeel dual op basis van één of meerdere bewijzen van beroepskwalificatie en/of bewijzen van deelkwalificatie behalen één van volgende vormen van studiebekrachtiging na het slagen van de algemene vorming van de 2de graad arbeidsmarktfinaliteit:

- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie 2 met inbegrip van de deelkwalificaties Medewerker schilderwerken en Medewerker behangwerken van de beroepskwalificatie Schilder-decorateur niveau 3.

Leerlingen die toelating hebben tot het structuuronderdeel dual op basis van een certificaat uit het stelsel van leren en werken behalen één van volgende vormen van studiebekrachtiging na het slagen van de algemene vorming van de 2de graad arbeidsmarktfinaliteit:

- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, samen met een certificaat Behanger;
- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, samen met een certificaat Plaatser soepele vloerbekleding;
- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, samen met een certificaat Schilder.

Met inachtnaam van het evaluatieresultaat leidt het structuuronderdeel Aanloop decoratie- en schilderwerken dual tot een bewijs van competenties.

5. ONDERWIJSDOELEN¹

5.1 ALGEMENE VORMING (EINDTERMEN)

De algemene vorming binnen deze studierichting omvat de [\(vervangende\) eindtermen van het voltijds gewoon secundair onderwijs van de 3de graad arbeidsmarktfinaliteit](#) en de onderwijsdoelen van het levensbeschouwelijk onderricht.

In afwijking hiervan en voor zover de aanbieder een CDO of Syntra is, zijn niet van toepassing:

- de eindtermen lichamelijke opvoeding;
- het levensbeschouwelijk onderricht.

5.2 SPECIFIEKE VORMING (DOELEN DIE LEIDEN NAAR EEN OF MEER ERKENDE BEROEPSKWALIFICATIES)

CONTEXT

¹ De doelen voor de algemene en specifieke vorming en de aanvullende onderliggende kennis zijn identiek voor de duale (lineair of modulair georganiseerd) en niet-duale leerweg.

Gezien de verschillende contexten binnen de studierichting Decoratie en schilderwerken (duaal) dienen de leerlingen hun opleidingstraject te vervullen binnen drie contexten: het uitvoeren van schilderwerken, het plaatsen van wandbekleding en het plaatsen van soepele vloerbekleding.

GENERIEKE COMPETENTIES

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

SPECIFIEKE COMPETENTIES

5. De leerlingen controleren, gebruiken, onderhouden en reinigen machines en gereedschappen.
6. De leerlingen werken veilig op hoogte en bouwen rolsteigers op.
7. De leerlingen plannen en bereiden de werkzaamheden voor met inbegrip van meetstaat en kostprijsberekening.
8. De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van beschermen en verfraaien.
9. De leerlingen maken het afwerkingsproduct gebruiksklaar.
10. De leerlingen schilderen manueel oppervlakken zowel binnen als buiten.
11. De leerlingen schilderen met een verfpistool.
12. De leerlingen voeren decoratieve schilderwerken uit.
13. De leerlingen brengen ornamenten en sierlijsten aan.
14. De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen wandbekleding.
15. De leerlingen brengen wandbekledingen aan.
16. De leerlingen plaatsen raamdecoratie.
17. De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen soepele vloerbekleding.
18. De leerlingen plaatsen soepele vloerbekledingen.
19. De leerlingen ronden de werkzaamheden af.
20. De leerlingen maken CAD-tekeningen.

AANVULLENDE ONDERLIGGENDE KENNIS

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

Algemeen

- Decoratiestijlen
- Elektrisch, pneumatisch en handgereedschap en machines: werking en veiligheidsaspecten
- EPB: algemene principes
- Fysische en chemische verschijnselen in verband met gebouwen
- Isolatiematerialen en -technieken
- Kwaliteitsnormen, waarden en tolerantienormen
- Lijmsoorten: toepassing en veiligheidsvoorschriften
- Materialen en producten in functie van beschermen, afwerken, verfraaien
- Ondergrond: soort, staat, implicaties
- Raamdecoratie: soorten, plaatsings- en uitvoeringstechnieken
- Specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventie maatregelen
- Specifieke risico's waaronder risico's van gevaarlijke en schadelijke stoffen, elektriciteit, lawaai, trillingen, brand, explosies
- Veiligheids- en milieuvoorschriften
- Vochtproblematiek
- Water-, lucht- en dampschermen
- Werkdocumenten, tekeningen en plannen

Schilderwerken

- Uitvoeringstechnieken

Wandbekleding

- Soorten, plaatsings- en uitvoeringstechnieken

Soepele vloerbekleding

- Soorten en uitvoeringstechnieken (inclusief plinten)

6. CONCORDANTIETABEL

SCHILDER-DECORATEUR (0152-4)	
Competenties BK	CD-nr./ SC
Werkt in teamverband.	1
Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn.	2, 3, 4
Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder.	3
Plant de werkzaamheden (schilderwerken, plaatsing wandbekleding, plaatsing soepele vloerbekleding).	7
Organiseert zijn werkplek.	4
Werkt op hoogte en bouwt rolsteigers op.	6
Bereidt de oppervlakken voor in functie van beschermen en verfraaien.	8
Maakt het afwerkingsproduct gebruiksklaar.	9
Schildert manueel oppervlakken zowel binnen als buiten.	10
Schildert met een verfpistool.	11
Voert decoratieve schilderwerken uit.	12
Brengt ornamenten en sierlijsten aan.	13
Bereidt de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen wandbekleding.	14
Brengt wandbekledingen aan.	15
Plaatst raamdecoratie.	16
Bereidt de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen soepele vloerbekleding.	17
Plaatst soepele vloerbekledingen.	18
Rondt de werkzaamheden af en onderhoudt en reinigt het materieel.	19

De beroepskwalificatie *Schilder-decorateur* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.

De deelkwalificatie *Plaatser soepele vloerbekleding* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 17, 18, 19.

De deelkwalificatie *Plaatser wandbekleding* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 15, 16, 19.

De deelkwalificatie *Schilder* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 19.

7. BIJKOMENDE VEREISTEN VOOR DUALE STRUCTUURONDERDELEN

CLUSTERING VAN BEROEPSGERICHTE COMPETENTIES

Cluster Plaatser soepele vloerbekleding:

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.

3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen controleren, gebruiken, onderhouden en reinigen machines en gereedschappen.
7. De leerlingen plannen en bereiden de werkzaamheden voor met inbegrip van meetstaat en kostprijsberekening.
17. De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen soepele vloerbekleding.
18. De leerlingen plaatsen soepele vloerbekledingen.
19. De leerlingen ronden de werkzaamheden af.
20. De leerlingen maken CAD-tekeningen.

Cluster Plaatser wandbekleding:

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen controleren, gebruiken, onderhouden en reinigen machines en gereedschappen.
6. De leerlingen werken veilig op hoogte en bouwen rolsteigers op.
7. De leerlingen plannen en bereiden de werkzaamheden voor met inbegrip van meetstaat en kostprijsberekening.
14. De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen wandbekleding.
15. De leerlingen brengen wandbekledingen aan.
16. De leerlingen plaatsen raamdecoratie.
19. De leerlingen ronden de werkzaamheden af.
20. De leerlingen maken CAD-tekeningen.

Cluster Schilder:

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen controleren, gebruiken, onderhouden en reinigen machines en gereedschappen.
6. De leerlingen werken veilig op hoogte en bouwen rolsteigers op.
7. De leerlingen plannen en bereiden de werkzaamheden voor met inbegrip van meetstaat en kostprijsberekening.
8. De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van beschermen en verfraaien.
9. De leerlingen maken het afwerkingsproduct gebruiksklaar.
10. De leerlingen schilderen manueel oppervlakken zowel binnen als buiten.
11. De leerlingen schilderen met een verfpistool.
12. De leerlingen voeren decoratieve schilderwerken uit.
13. De leerlingen brengen ornamenten en sierlijsten aan.
16. De leerlingen plaatsen raamdecoratie.
19. De leerlingen ronden de werkzaamheden af.
20. De leerlingen maken CAD-tekeningen.

WERKPLEKCOMPONENT

In de studierichting Decoratie en schilderwerken duaal geldt een overeenkomst alternerende opleiding.

De werkplekcomponent in de studierichting Decoratie en schilderwerken duaal omvat gemiddeld op jaarbasis minstens 20 opleidingsuren per week op de reële werkplek.

Gezien de verschillende contexten binnen de studierichting Decoratie en schilderwerken (dual) dienen de leerlingen hun opleidingstraject te vervullen binnen drie contexten: het uitvoeren van schilderwerken, het plaatsen van wandbekleding en het plaatsen van soepele vloerbekleding.

AANLOOPSTRUCTUURONDERDEEL

Het aanloopstructuuronderdeel omvat minimaal 28 opleidingsuren per week en combineert een schoolcomponent en een aanloopcomponent. Binnen de schoolcomponent komt de verplichte algemene vorming aan bod. Binnen de aanloopcomponent en schoolcomponent kan men zich in functie van de individuele noden van de leerling en zijn mate van arbeidsrijpheid richten op een selectie van of een combinatie van de vier onderstaande acties:

- Acties gerelateerd aan het opbouwen van een loopbaan: loopbaangerichte competenties voor leerlingen die nog geen duidelijkheid hebben over hun concrete onderwijsloopbaan, maar wel overtuigd zijn om een duale leerweg te volgen. Voorbeelden hiervan zijn loopbaanwensen en -talenten in kaart brengen, loopbaanoriëntatie-oefeningen, solliciteren, ...
- Acties gerelateerd aan het opbouwen van beroepsgerichte vorming
  - Arbeidsgerichte competenties voor leerlingen die bepaalde generieke competenties missen die noodzakelijk zijn om te kunnen leren en participeren op een werkplek. Voorbeelden hiervan zijn samenwerken, op tijd komen, werken onder gezag, ...
  - Vaktechnische competenties voor leerlingen die op vaktechnisch vlak geen of onvoldoende bagage hebben om een duale studierichting aan te vatten.
  - Begeleide leerervaring op een reële werkplek. Ook op een reële werkplek kunnen leerlingen bepaalde competenties aanleren die nuttig zijn om later over te stappen naar een duale studierichting. De leerling maakt hiervoor gebruik van een leerlingenstageovereenkomst, zoals bepaald in SO/2015/01.

Voor het opbouwen van de beroepsgerichte vorming kan na de screening van de leerling gewerkt worden aan een selectie van competenties uit het curriculumdossier. Deze hoeven niet alle aan bod te komen, maar worden geselecteerd en aangeboden in functie van de doelstellingen van de aanloopfase. De competenties worden onder begeleiding aangeboden vanuit het perspectief van arbeidsrijpheid.

Aanloop decoratie en schilderwerken duaal bestaat uit een selectie van onderstaande competenties en aanvullende onderliggende kennis:

GENERIEKE COMPETENTIES

- De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
- De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
- De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
- De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

SPECIFIEKE COMPETENTIES SCHILDER-DECORATEUR

- De leerlingen controleren, gebruiken, onderhouden en reinigen machines en gereedschappen.
- De leerlingen werken veilig op hoogte en bouwen rolsteigers op.
- De leerlingen plannen en bereiden de werkzaamheden voor met inbegrip van meetstaat en kostprijsberekening.
- De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van beschermen en verfraaien.
- De leerlingen maken het afwerkingsproduct gebruiksklaar.
- De leerlingen schilderen manueel oppervlakken zowel binnen als buiten.
- De leerlingen schilderen met een verfpistool.
- De leerlingen voeren decoratieve schilderwerken uit.
- De leerlingen brengen ornamenten en sierlijsten aan.
- De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen wandbekleding.
- De leerlingen brengen wandbekledingen aan.
- De leerlingen plaatsen raamdecoratie.

- De leerlingen bereiden de oppervlakken voor in functie van de te plaatsen soepele vloerbekleding.
- De leerlingen plaatsen soepele vloerbekledingen.
- De leerlingen ronden de werkzaamheden af.
- De leerlingen maken CAD-tekeningen.

AANVULLENDE ONDERLIGGENDE KENNIS

De opgenomen onderstaande kennis staat in functie van de specifieke competenties schilder-decorateur:

Algemeen

- Decoratiestijlen
- Elektrisch, pneumatisch en handgereedschap en machines: werking en veiligheidsaspecten
- EPB: algemene principes
- Fysische en chemische verschijnselen in verband met gebouwen
- Isolatiematerialen en -technieken
- Kwaliteitsnormen, waarden en tolerantienormen
- Lijmsoorten: toepassing en veiligheidsvoorschriften
- Materialen en producten in functie van beschermen, afwerken, verfraaien
- Ondergrond: soort, staat, implicaties
- Raamdecoratie: soorten, plaatsings- en uitvoeringstechnieken
- Specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen
- Specifieke risico's waaronder risico's van gevaarlijke en schadelijke stoffen, elektriciteit, lawaai, trillingen, brand, explosies
- Veiligheids- en milieuvoorschriften
- Vochtproblematiek
- Water-, lucht- en dampschermen
- Werkdocumenten, tekeningen en plannen

Schilderwerken

- Uitvoeringstechnieken

Wandbekleding

- Soorten, plaatsings- en uitvoeringstechnieken

Soepele vloerbekleding

- Soorten en uitvoeringstechnieken (inclusief plinten)

ONDERLIGGENDE BEROEPSKWALIFICATIES, DEELKWALIFICATIES EN CERTIFICATEN DIE VAN RECHTSWEGE STUDIEVOORTGANG TOELATEN

Bij de studierichting Decoratie en schilderwerken dual laten onderstaande deelqualificaties van rechtswege studievoortgang (lees: instroom als regelmatig leerling tot desbetreffende studierichting) toe:

- deelqualificatie "medewerker schilderwerken" + deelqualificatie "medewerker behangwerken".

Bij de studierichting Decoratie en schilderwerken dual laten onderstaande certificaten uitgereikt in het stelsel van leren en werken van rechtswege studievoortgang (lees: instroom als regelmatig leerling tot desbetreffende studierichting) toe:

- certificaat "behangers";
- certificaat "plaatser soepele vloerbekleding";
- certificaat "schilder".